

Maturitní témata – profilová část

Obor: 75-41-M/01

Předmět: Sociální péče

Školní rok: 2023/2024

Forma: ústní zkouška před maturitní komisí

Seznam témat

Sociální politika a její význam ve společnosti

- pojem, cíl, úkoly
- subjekty a objekty sociální politiky
- oblasti sociální politiky ve vztazích k sociálním skupinám
- principy SoP, sociální politika státu v současnosti

Sociální práce

- základní pojmy-sociální práce, hmotná a sociální nouze, sociálněpotřebný klient
- osobnost sociálního pracovníka, etický kodex, standardy sociálních služeb
- syndrom vyhoření, rizikové skupiny, důvody
- psychické, fyzické a sociální příznaky syndromu vyhoření, prevence

Sociální zabezpečení – systém v ČR /obecná charakteristika/

- sociální pojištění, druhy pojištění, význam pro občany
- zdravotní pojištění, druhy dávek, význam pro občany
- státní sociální podpora, testované a netestované dávky, nárokovost – změny od 1. 1. 2024
- dávky sociální pomoci dle skupin obyvatelstva, nárokovost – změny od 1. 1. 2024

Zdravotní politika a její koncepce v ČR

- zdravotní pojištění, vznik a zánik účasti, volba pojišťovny a lékaře, změna pojišťovny
- členění zdravotní péče, základní pojmy, anamnéza, diagnóza, prevence-typy
- identifikace pojištěnce, práva a povinnosti pojištěnce
- placení pojistného – OSVČ, zaměstnanec, zaměstnavatel, stát
- hrazení zdravotní péče pojišťovnami

Důchodová politika

- stanovení důchodového věku, obecné podmínky pro vznik nároku na starobní důchod
- doba pojištění, možnost předčasného odchodu do starobního důchodu
- žádost o důchod, dokladování, rozdíly mezi OSVČ a zaměstnancem, přivýdělky

Maturitní témata – profilová část

Obor: 75-41-M/01

Předmět: Sociální péče

Školní rok: 2023/2024

Forma: ústní zkouška před maturitní komisí

-
- invalidní důchody, rozdělení, vznik invalidity, možnost přivýdělku
 - pozůstalostní důchody, typy, vznik nároku, podávání žádosti, délka vyplácení, výše důchodu a výjimky ve vyplácení

Nemocenské pojištění

- systém dávek vyplývajících z nemocenského pojištění, rozdělení dávek pro zaměstnance a OSVČ, podmínky nároku na nemocenské dávky, výše a doba výplaty, redukce a odebrání nemocenských dávek
- nemocenská, ošetřovné, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství
- peněžitá pomoc v mateřství, nárokovost, nárok otce na PPM
- novelizace od 1. 1. 2024

Státní sociální podpora, její význam a zařazení v systému SOZ

- testované a netestované dávky, charakteristika, nárokovost
- okruh oprávněných osob, pojem nezaopatřenost dítěte, společně posuzované osoby, započitatelné příjmy
- ŽM, pojem, význam při přiznávání částek SSP, novelizace dávek od 1. 1. 2024
- dávky související se SSP

Nezaměstnanost jako sociální problém

- vznik nezaměstnanosti, příčiny, druhy
- nezaměstnanost: vznik, druhy, současná situace v ČR a mikroregionu
- pasivní politika zaměstnanosti
- hmotné zabezpečení uchazeče o zaměstnání, jeho práva a povinnosti, postup při přijetí uchazeče do evidence ÚP, výše podpory, doba pobírání, přivýdělky, vyřazení z evidence, důvody pro vyřazení
- zákon o pomoci v hmotné nouzi: PnŽ, DnB, MOP – rozbor dávek, podmínky pro výplatu
- nástroje aktivní politiky – podrobný rozbor

Sociální prevence, její význam a cíl

Maturitní témata – profilová část

Obor: 75-41-M/01

Předmět: Sociální péče

Školní rok: 2023/2024

Forma: ústní zkouška před maturitní komisí

-
- význam služeb sociální prevence
 - druhy sociální prevence: primární, sekundární a terciální
 - subjekty zabývající se sociální prevencí, pracovníci v rámci prevence
 - sociální prevence, její význam, cíl, druhy služeb soc. prevence, rozbor jednotlivých služeb

Služby sociální péče jako nástroj řešení sociální nouze

- význam a cíl služeb
- druhy služeb, cílová skupina, význam
- kompletní popis služeb, cílová skupina
- zařízení poskytující služby sociální péče – rozbor, cílová skupiny, poskytované služby
- zákon o sociálních službách: příspěvek na péči, typy, rozbor, nárokovost

Sociální práce s uživateli drog

- příčiny závislosti, vznik a druhy závislostí
- důsledky závislostí, rozdělení drog do skupin-charakteristika
- služby a zařízení poskytující pomoc
- terénní práce s uživateli drog, cíl, postup
- předléčebné poradenství, práce terapeuta, vnější a vnitřní motivace atd.
- rodinná terapie, sociální práce v následné péči, cíle

Rodina – základ státu

- pojem rodina, funkce rodiny, typy rodin: rozbor
- role matky a otce, rizikovní rodiče a rizikové děti
- sociální práce s rodinou v rozvodu a s MPR
- pojem manželství, vznik, zánik, důvody rozvodu
- rozvodové role, ambivalence, postavení dítěte při rozvodu
- pojem MPR, vnitřní a vnější rodinné problémy

Sociálně právní ochrana dětí

- význam pro společnost, cílová skupina

Maturitní témata – profilová část

Obor: 75-41-M/01

Předmět: Sociální péče

Školní rok: 2023/2024

Forma: ústní zkouška před maturitní komisí

-
- legislativní vymezení práv dítěte – LZPS, Úmluva o právech dítěte, zákon o rodině
 - obecný obsah soc. právní ochrany
 - dysfunkce a funkce rodiny, týrání: tělesné, psychické, sexuální
 - zanedbávání, syndrom CAN a Munchausenův syndrom by proxy, systémové týrání
 - výchovná a poradenská činnost, výchovná opatření

Náhradní rodinná výchova a ústavní péče pro nezaopatřené děti

- sociálně právní ochrana a způsoby jejího uskutečňování
- náhradní rodinná výchova, druhy, specifika
- charakteristika osvojení, pěstounská péče, poručenství, ústavní výchova nahrazující rodinu, zabezpečení sociálními dávkami, hostitelská péče, PP na přechodnou dobu
- sociálněprávní ochrana – dávky pěstounské péče – změny od 1. 1. 2024

Péče o seniory

- periodizace stáří, typy věku, demografické údaje související se stářím
- biopsychosociální involuční změny, postavení seniorů ve společnosti, příprava na stáří
- senioři a sociální zabezpečení ve stáří a v nemoci (dávky a služby)
- krizová intervence u seniorů, kriminalita páchaná na seniorech
- týrání seniorů, syndrom EAN

Sociální péče jako nástroj proti sociálnímu vyloučení

- charakteristika ZTP občana, vymezení typů postižení, krizová intervence u handicapovaných
- biologické, psychologické, sociální a noetické faktory SP
- východiska práce se zdr. znevýhodněnými – hlavní zásady, standardy sociálních služeb
- nezávislý způsob života, bezbariérovost, svépomoc, seberealizace, uživatelské aktivity
- služby soc. péče a prevence pro ZTP, dávkový systém pro ZTP – změny od 1. 1. 2024
- zákon o dávkách pro osoby se zdr. handicapem

Sociální práce s menšinami žijícími na území ČR

- pojem majorita, minorita, etnické skupiny na území ČR

Maturitní témata – profilová část

Obor: 75-41-M/01

Předmět: Sociální péče

Školní rok: 2023/2024

Forma: ústní zkouška před maturitní komisí

-
- Rómové: příchod na území našeho státu, období osvícenectví, první republika
 - Rómové za II. světové války a po ní, období do roku 1989, období 1989 - dosud
 - postavení jednotlivých členů v rodině, zvyky, obyčeje
 - problémy začlenění Rómů v současnosti (vzdělávání, zaměstnanosti, zdravotní stav, sociální dávky)

Sociální práce s uprchlíky

- pojem uprchlík, typy, důvody k migraci
- přijímací střediska, pobytová střediska, integrační střediska
- menšiny na území ČR – Vietnamci, Rusové, Ukrajinci, problematika Volyňských Čechů –
- etické principy OSN v jednání s uprchlíky

Pomoc lidem v těžké životní situaci se zaměřením na sebevražednou tematiku

- pojem životní krize, precipitory
- sebevražda, příčiny, řešení krize, typy
- práce se sebevrahem v rámci telefonické krizové intervence
- krizová intervence – práce s pozůstalými
- TKI a KI tvář v tvář v rámci problematiky umírání

Péče o občany bez přístřeší a o ženy poskytující placené sexuální služby

- pojem bezdomovectví, charakteristika skupiny, ohrožené skupiny
- typy a příčiny bezdomovectví
- služby zaměřené na naplnění základních potřeb, na reintegraci a soběstačnost
- sociální práce s ženami poskytujícími sex. služby
- sociální práce se zadluženými
- charakteristika skupiny, rizika, motivace k prostitučnímu chování
- probační a mediační služba – cílová skupina, podstata práce

Krizová pomoc obětem hromadného neštěstí

- pojem mimořádná událost, druhy mimořádných událostí, popis

Maturitní témata – profilová část

Obor: 75-41-M/01

Předmět: Sociální péče

Školní rok: 2023/2024

Forma: ústní zkouška před maturitní komisí

- oběti hromadných událostí, rizikové skupiny
- psychosociální práce v akutní fázi hromadného neštěstí
- reakce organismu na stres (akutní, chronická)

Jedinec v krizi

- pojem krize
- krize dětského věku, krizové situace u dospívajících
- krize v životě ženy, krize v životě muže
- krizové situace v partnerství a manželství
- krizová intervence „tváří v tvář“, výhody, nevýhody, postupy

Krizová intervence

- pojem, příčiny, precipitory, chování člověka v krizi
- typologie krizí, formy a etapy krize
- telefonická krizová pomoc – pojem, historie, výhody, nevýhody
- Linky bezpečí

Krizová intervence-šikana a domácí násilí

- pojem, rizikové lidi, rizikové faktory
- projevy a formy domácího násilí
- institut vykázání a jeho význam-práva a povinnosti vykázané osoby, trestní oznámení
- agrese, faktory ovlivňující a zvyšující agresivitu chování
- problematika umírání v kontextu historie

Sociální práce s ekonomicky a sociálně ohroženou skupinou

- pojem obtížná životní situace
- rizikové skupiny klientů (osamocení rodič, patologický hráč, osoba po výkonu trestu)
- rizika osamělého rodičovství (ekonomické hledisko, bytová problematika, dluhová past)
- syndrom patologického hráčství, příznaky, terapie
- sociální práce s lidmi opouštějícími výkon trestu